

OPRAVDOVÝ
KREŠTĀN
 POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ TÝŽDENNÍK.
 LUDOVÁ PRÍLOHA „SLOVENSKÝCH NOVÍN“.

<i>Predplatná cena:</i>		Vychodí každú nedel' u.	<i>Redakcia a vydavateľstvo: V Budapešti, VI. okr., Aradi-utca 14.</i>
Na celý rok	2 zl. — kr.	Zodpovedný redaktor a vydavateľ: VIKTOR HORNÝANSZKY.	Sem sa majú posielat predplatky a dopisy. Nevyplatené listy sa neprijímajú.
Na pol roka	1 „ — „		
Na štvrt' roka	— „ 50 „		
Jednotlivé číslo 3 kr.			

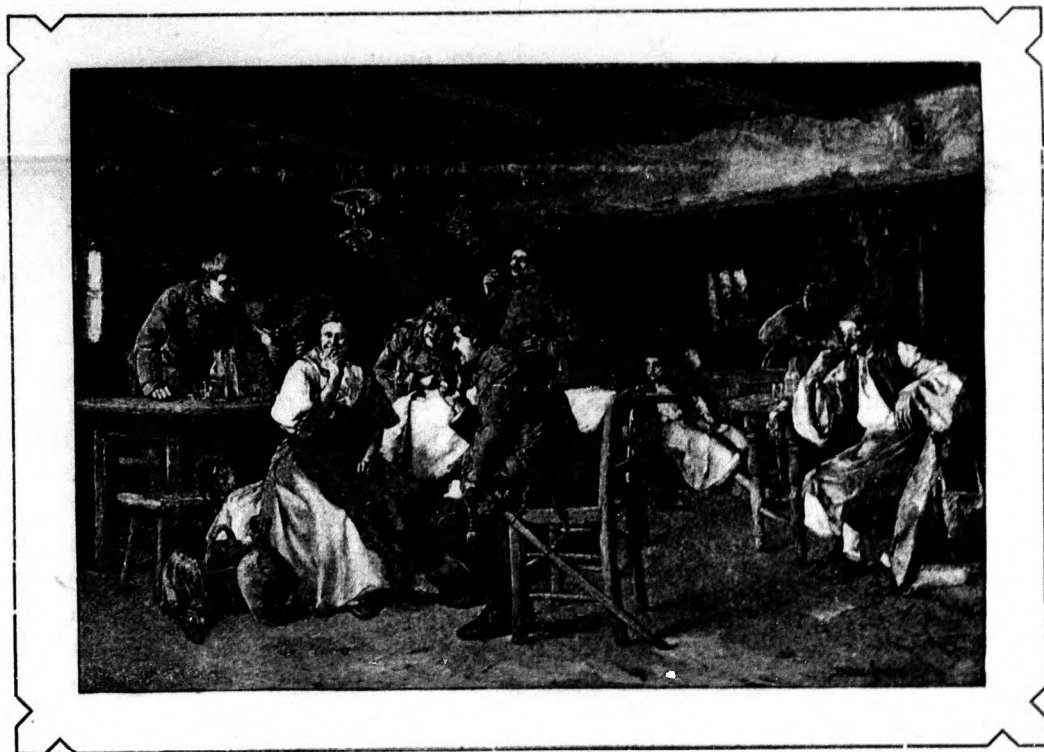
O námahách ľudovej strany.

I.

Prv než by sme pretriasali program a námahy ľudovej strany, za potrebné držíme jedno druhé rozpovedať o vzniku tejto najnovšej ľudovej, vlastne magnátskej strany.

Už hneď pri názve strany musíme sa po-

zastaviť. *Ľudová strana!* Či ľud predtým nebolo? Z koho že vlastne pochádza parlament? Či nie z ľudu? Kto že je obživujúcim prameňom snemu? Či nie ľud ktorý si posielal a aj teraz posielal ta zástupcov svojich? Nuž dľa tohoto, ktorá

Na urlaube.

že je vlastne ľudovou stranou na sneme? Všetky strany sú ľudovými, lebo všetky pochádzajú z ľudu!

Nuž ale nejdeme mnoho mudrovať. Istým pánom, ktorí nemajú žiadnej vážnej roboty a ktorí sa nevedia nijako vžiť do okolností, do výdobytkov liberalismu, že sme totižto všetci úplne rovnakí, úplne rovné práva používame, zapáčilo sa zamiešať sa do behu vecí,

vlastne zapáčilo sa im zahrať si na vodcu Josua, ktorý rozkázal slncu, aby zostalo stáť.

Títo páni, ktorí nikdy neboli priateľmi pokroku, nikdy slobody ľudu, ktorí boli a sú aj dneska toho náhľadu, že p. Boh svet len im k vôli stvoril a ľud sa len preto hemží na ňom, aby ich mal kto vysluhovať, títo páni stvorili ľudovú stranu! Keby sme nepísali o tak vážnom predmete, museli by sme sa skutočne chutne

zasmiať nad ľudovou stranou magnátmi stvorenou!

Nuž ale nejdeme sa smiať, radšej smútime, že v osvietenom 19-tom storočí bolo sa v stave zrodil takéto smiešne zviera, ktoré má síce ľudskú podobu, ale ľud nenávidí, jako grécky boh Chronos, ktorý svoje deti požral.

Ľudovú stranu založili dvaja grófi, asíce gróf Ferdinand Zichy a gróf Mikuláš Móric Eszterházy. A kedy že ju založili? Či snáď keď ukrutná vláda usilovala sa ľudu odobrať aj posledný zdrap slobody? Či vtedy, keď dala priahaf do pluhu nevoľných poddaných, jako to volakedy Turci boli robili? Či snáď vtedy, keď z poroby vyslobodenú sedlač chcela znovu spraviť poddanými grófov a zemských pánov?

Horkýže! Títo páni grófi vtedy založili ľudovi stranu, keď liberálna vláda ešte väčšiu slobodu poskytla ľudu, než jakú dosiaľ mal. Pán Boh dal človekovi slobodnú vôľu, aby robil to, čo je dobré a vystrýhal sa toho, čo je zlé. Túto slobodnú vôľu vláda cirkevno-politickými zákonami poistila všetkým svojim občanom. A toto poistenie slobody nepáči sa pánom grófom, jako sa im nepáčilo ani vymanenie ľudu zpod poddanstva r. 1848-ho.

Na toto mi môže niekto odpovedať, že však gróf Štefan Széchényi bol ten, ktorý bojoval celou dušou za oslobodenie ľudu! Ano, to je pravda, bol to magnát, lenže taký magnát, taký gróf, ktorý zároveň aj úplnú náboženskú slobodu proklamoval. Pred takými magnátmi, pred takými grófmi, ktorí sa usilovali ľud v každom ohľade osvietiť, dvíhame klobúk! A takí páni, jako sú terajší vodcovia ľudovej strany, boly už aj vtedy proti oslobodeniu ľudu, a aj teraz sú proti cirkevno-politickej slobode, lebo ani predtým neboly a ani teraz sú nie priateľmi opravdovej slobody.

Darmo oni hlásajú, že sa starajú o duševné spasenie ľudu, že mu chcú od pradedov zdedené náboženstvo ochrániť. Slabá to výhovorka! Ľudu náboženstvo nikto neodoberá, ba práve naopak štát knazov oslobodil od viacerých prác, aby tým viacej sa mohli venovať svojmu krásnému knazskému povolaniu, aby mohli tým svedomitejšie plniť svoje úlohy. A ľudu daly nové zákony úplnú slobodu, aby nasledovali to náboženstvo, ktoré dľa svojho vnútorného presvedčenie držia za jedine samospasiteľné.

Ale snáď sa títo dvaja páni grófi posledne zmenili a snáď im ubližujeme, keď pochybujeme, že skutočne úprimne smýšľajú a cítia s ľudom? Kto si toto myslí, nech len pozrie týchto dvoch pánov grófov, čo robia, keď prídu domov z ľudového shromaždenia. Este len aj tie šaty daju spáliť, ktoré mali na sebe vtedy, keď boli medzi

tým tak milovaným ľudom; o tom ani nepotrebuje hovoriť, že sa umývajú a kúpu celé hodiny ba dni, aby zmyli so seba špinu, ktorou sa zašpinili, keď sa s tým tak vrele milovaným ľudom stýkali.

Ale toto sú len vonkajšie úkazy, ktoré sú možno len znakom fajnového nosa grófskeho, ktorý nesnesie zápach ľudu. Toto sú odpustiteľné poklesky. Jako ale vyexplikujú vodcovia ľudovej strany to svoje opovrživé chovanie sa grófov proti bývalému ministerskému predsedovi Wekerlemu, ktorému nikdy nevedeli odpustiť a ani teraz mu nevedia odpustiť, že čo syn nezeman-ských rodičov vyšvihnul sa na tú najvyššiu hodnosť v krajine. Čo tam taký sedliak hľadá, hovoril gróf Eszterházy a gróf Zichy! Vysoké úrady stvoril p. Boh iba pre nás, dolu so sedliakom, nech ide ku pluhu.

Este aj iný krásny príklad lásky magnátskej ku ľudu môžeme podať. Terajší ministerský predseda barón Bánffy vzal si za manželku vysoko vzdelanú cnostnú pannu, lenže tú chybu mala, že pochádzala z chudobných rodičov a bola učiteľkou. Zle nedobre na ňu magnátky, ktoré ústami tak veľmi ľúbia ľud, srdcom ale ním opovrhujú; jako sa táto z ľudu pochádzajúca dcéra opováži byť ženou ministerského predsedu, ženou jedného baróna!

Vidíte ctení čitateľa, bratia drahí, slobodnomyselní grófi a baróni vidia v každom človekovi sebe rovného, takí grófi ale, jako sú Zichy a Eszterházy, vodcovia ľudovej strany, krky by vykrútili synom svojim, keby si niektorí z nich vzal dcéru z ľudu toho, za ktorý sa oni chcú obetovať — slovom, skutkami ale nikdy.

Títo dvaja páni grófi, keď synovia ľudu, jakým je a bol Wekerle a barón Bánffy, ktorý oduševnenosť svoju za ľud dokázal tým, že si vzal za manželku dcéru z ľudu, zadali cirkevno-politické návrhy, ktorými chceli už raz úplný náboženský pokoj uviesť, ktorými chceli majetkové pomery, ktoré súvisia s náboženskými pomerami sriadiť, vtedy založili tak zvanú ľudovú stranu, tým cieľom, aby krajinský pokoj rušili.

Myšlienky na čase.

V týchto búrlivých časoch za povinnosť si držíme pár slov prehovoriť ku tomu ľudu, z ktorého krve a kostí i my pochádzame, s ktorým cítíme a o ktorého dobrobyt sa od našej mladosti staráme a za svätú povinnosť svoju si držíme chrániť ho od záhuby.

Predovšetkým treba nám slávnostne osvedčiť sa, že v roku 1848 vynesené zákony za sväté držíme, za sväté preto, ponevác nás tie pút otroctva sprostily a svobodu a rovnoprávnosť nám priniesly, a ponevác tie aj so zásadami našej katolickej viery sa srovnávajú.

Nás r. katolíkov naša svätá viera zrejme učí, milovať bližného tak, ako seba samého; my teda v smysle tejto kresťanskej zásady, v smysle spomenutých zákonov pokračujúc, sme toho presvedčenia, že kto proti týmto ľuďom búri, prestáva byť vlastencom, prestáva byť opravdivým katolíkom, a čokoľvek hovorí a píše, je lož, podvod a klamstvo, je klamárom toho dobrého ľudu, ktorý do terajška na rozkvet svojho rodu a svojej domoviny pracoval.

Už mnoho rokov uletelo, čo nepriatelia vlasti tejto hľadali príčinu, aby mohli proti našej konštitúcii ľuďom búriť. V cirkevno-politických zákonoch dostali vhodnú látku k tomuto, dobre vediac, že sme my horliví katolíci, že sme hotoví za vieru aj smrť podstúpiť.

Prívrženci tej vlasti neprajnej stránky, jaknáhle sa oné návrhy v snemovni pojednávať začali, hneď začali hlásať rozličné obavy, začali rozširovať ten mam a klam, že už teraz len na mesiace, na roky sa budú stavy manželské viazať, že cirkevné obrady celkom prestanú, že od každého civilného sobášu štemple, ba aj poplatky sa budú pýtať, ba že zámožný muž aj viac manželiek bude si mať právo držať. — Prirodzená vec, že veriace ženské, počujúc tieto klamstvá, nariekali a preklínali vrchnosti svetskej. Avšak do života uvedením týchto zákonov rýchle a dostatočne dokázalo sa, že rozširované chýry boli len zlomyselné, ľud zavádzajúce balamutiny; dokázalo sa, že zákony tieto cirkev neobrážajú, vieru netupia; ba dokázalo sa, že každého štátneho matrikára povinnosťou je, aby do stavu manželského vstupujúcich upozornil, že uzavieraním stavu manželského pred civilnou vrchnosťou ešte zadosť neurobili svojej náboženskej povinnosti, preto ich vyzýva, aby si aj požehnanie cirkve vyprosili na svoj sňatok.

Buriči ľudu ale neuspokojili sa s týmto, nastúpili druhú cestu. Jako hovorí staré porekadlo: čert nespí, a nespál ani teraz, lež povzbudil aj tentokrát ten nevlastenecky smýšľajúci kruh a vnuknul mu myšlienku, aby založil časopis «Kreštan», také noviny, ktorých povolaním je aj tak už do zúfalstva privedený ľud aj ďalej ešte klamať, mámiť a tým spôsobom chcú svornosť, ktorá dosiaľ na hornom vidieku panovala, úplne vyhubiť, zapúdiť.

Pravda je, že sa v kalnej vode ryby dobre chytajú, a preto usilujú sa kalíť vodu tú, ktorá nás dosiaľ vo vlasteneckom duchu občerstvovala. Noviny »Kreštan« ktoré sa podľa Božej pravdy luciferom mali menovať, svoju špinavú úlohu usilovne konajú, bo búria proti ustanovizňam krajinským, proti svetským vrchnostiam, špinia a blúznia tak podlo, žeby to človek neočakával ani od toho najsurovejšieho človeka, tým mieň od katolíckeho kňaza. Tie surové výrazy, ktoré «Kreštan» užíva, nenie počuť ani medzi pospolitým ľuďom, a preto vzdelaný muž tento časopis, ktorý čo sa týče surovosti, páru nemá, čítať nemôže, a tým menej môže zastávať stanovisko jeho.

A «Kreštan» nielen že surovosti píše, ale aj ľubá a všetky uverejnené pády prekrúca, a to preto, aby či-

tateľov svojich pobúrili, nevinný ľud v nevedomosti držal.

Žiaľbohu, «Kreštan» rozširuje kňazstvo, kňazstvo to, ktoré je povolane pokoj, svornosť a náboženstvo rozširovať a ktorého svätou povinnosťou je osožným byť vlasti a osožným byť tomu ľudu, z ktorého mozoľov žije.

Nám sa tak zdá, že kňazstvo to, ktoré «Kreštan» udržuje a doňho špinavé dopisy zasiela, zabudlo na svoje povinnosti, zabudlo na nauky Krista Pána, zabudlo na sľub, ktorý pri posviacke dalo, ba zabudlo na upomínanie prikladný život vedúcich a vlastenecky smýšľajúcich arcipastierov. Nižšie kňazstvo nezná disciplíny, nezná podriadenosti, nevie sa chovať dľa príkladu, dľa života svojich predstavených arcipastierov

Títo kňazia, ktorí vo svojej zaslepenosti neznajú hranice, idú tak ďaleko, že zakladajú také katolícke spolky, v ktorých na viac miestach usnieslo sa, že do Budapešti na millennium nikto z údov nesmie ísť, a ktorý by sa predsa opovážil ísť, ten bude zo spolku vytvorený. Bratia drahí! toto škaredé uzavretie nám zrejme dokazuje, že takíto kňazia nie sú vlastenci, nie sú ctitelia marianski, ale sú mordári krajiny, ktorí len cudzine dobre prajú. A tu sa pýtame, čože máme od takého zlomyselného kňaza očakávať, ktorý sa sa usiluje vlasti dobrobyt podkopávať?

No drahí priatelia! dobre nás rozumejte, my sa nerozpisujeme proti nášmu vlasteneckému kňazstvu, ale len proti tým jednotlivým údom, ktorí majú rozum pomútený, a ktorí na miesto rozširovania pokoja a lásky nebezpečnú roztržitosť rozširujú.

Podľa nášho presvedčenia sú dvojaki kňazi; jedni sú, ktorí do Budapešti, druhí, ktorí zas do Petrohradu pozerajú; tí prví, podľa zásad Jeho Sviatosti nášho rímskeho sv. Otea pokračujú, nevidia pre vieru našu v tých nových zákonoch nebezpečenstvo, a k týmto prvým sa aj my hlásime. Tí poslednejší chrámy Božie prevrátili na besedy, títo ľud rozličnými sľubami mámia, strašia a bez prestania búria, ba kazia ho aj tým, keď mu to sľubujú, čo sú nie v stave previesť, a títo aj obrady sobášov len preto v ten deň, keď boli civilne sobášení, nekonajú, aby týmto Jeho Veličenstvom, našim apoštolským kráľom už sankcionované zákony ľudu zhnusiť mohli.

Bratia a deti naše, k vášmu dobru úprimne vás prosíme, nepočúvajte na podvodné reči takých kňazov, ktorí repeú na všetko, čo sa v našej milej vlasti koná, dobre viete, že kňazi títo vás jednou rukou hladkajú a druhou vám ostatný váš mozoľný ľurák z vrecka vyberajú. Oni zlorečia aj proti arcipastierom, lebo títo ich neľudské, sobecké a len vieru našu tupiace pohyby neodobrujú.

Oni vám rozličné veci sľubujú, ale nič nezadržia, ba opovážia sa vám sľubiť aj zníženie dane, ale jako to uskutočnia, o tom mlčia; ale že vám odpustia koree, robotu, drevo, pohrabné a dišpensacionálne útraty, o tom nehovoria. Oni stoličných, krajinských úradníkov potvárajú, že sa držia masných hrncov, ale oni tie masné hrnce od seba neodhodia.

Bratia drahí, dovoľte, aby sa vás opýtal, či toto, čo sme tu povedali, není pravda? a potom ráčte udať, jakú urážku utrpelo kresťanstvo tými novými cirkevno-politickými zákonami? A ubezpečení sme, že jak len budete poslúchať svoje svedomie, že poviete, že veru katolícka cirkev neutrpela týmito zákonami žiadnej škody. Ale niektorí kňazia sa boja, že ľud od platenia korcov a iných ťazkých poplatkov kňazských bude už raz oslobodený a preto robia taký vresk, a vás nevinných do nebezpečného boja svádzajú, myslia si, že ešte raz na lep sadnete.

A teraz sa k vám, duchovní pastieri s tou prosbou obraciame a prosíme vás, vstúpte do seba, pokračujte podľa predpisov svätej cirkve a podľa náuk našich drahých arcipastierov, podľa prísahy svojej, nerobte roztržitosť medzi veriacimi, nevedte ľud do boja takého, ktorého výsledok sami neznáte, tak jako nevedel dlhopolský agitátor, jaký výsledok budú mať z pohybu v Rovnom; nepredvídal to, že ním nesvedomite zbúrený ľud aj tamejšieho príkladného a všeobecne milovaného farára a dekana napadne, dozaista ani to nepredvídal, že ľud tento za takéto výtržnosti do žalára príjde. Pastieri hlásajte pokoj a lásku, usilujte sa tú od nás získať, zachovajte a hľadajte zásady Pána Krista, ktoré kážu: miluj bližného svojho, ako seba samého, lebo však vám patrí slovo Božie hlásať, lásku ku vlasti a ku bližnému rozširovať.

Na váš čestný stav vás prosíme, nedopisujte také zlomyseľnosti a s tým spojené surovosti do «Kresťana», lebo to vás nielen znižuje, ale čítajúcich pohoršuje.

Prosíme vás, nerobte s chrámov Božích klebetnice, miesto Božieho slova nerozširujte neveru; ale vedzte ľud aj naďalej, ako ste to dosiaľ robili, a niektorí ešte aj teraz robia, v pobožnosti, v úcte k zákonom a v pokore k predstaveným.

K.

POLITICKÉ ZPRÁVY.

Jako myslí Jeho Veličenstvo o kvóte? Rakúsky ministerský predseda gróf Badeni, keď sa bol vrátil minulého týždňa z Budapešti do Viedne, bol na osobitnom v sluchu u Jeho Veličenstva. Pri tejto príležitosti referoval Badeni kráľovi o stave vyrovnania; prišla do reči aj otázka kvóty. Keď gróf Badeni povedal kráľovi, že rakúsky kvótový výbor žiada zdvihnutie uhorskej kvóty z 32 percentov na 43 a 14 desatín, Jeho Veličenstvo odpovedal:

«To je dozaista len hrubý žart!»

Z tohoto vidno, že náš milovaný kráľ, ktorého bude prinútený kvótu sám ustáliť, jak sa uhorský a rakúsky výbor nebudú v stave dohodnúť, nesdiela prepriate požiadavky Rakúšanov.

Odpoveď uhorského kvótového výboru na pripis rakúskeho kvótového výboru. Rakúsky kvótový výbor zaslal už uhorskému výboru svoj pripis, v ktorom žiada, aby Uhorsko na spoločné výdavky miesto dosavadných 32 percentov platilo 43 a 14 desatín percentov. Uhorský výbor po nadavku túto rozhodne odmietol a žiada, aby

dosavadný klúč, dľa ktorého dve polovice monarchie prispievaly dosiaľ ku spoločným výdavkom, bol aj naďalej zadržaný nezmenene.

Spoločný minister vojanstva. Posledne rozniesol sa chýr, že spoločný minister vojanstva barón Krieghammer zaľakoval. Chýr tento bol síce poloúradne za nepravdivý vyhlásený, vzdor tomu ale všeobecne sa verí, že Krieghammer skutočne odstúpi. Za príčinu udáva sa s čiastky jeho chorobný stav, s čiastky ale tá okolnosť, že pri pojednávaní rozpočtu na budúci rok povstaly trenice medzi ním a viacerými vojanskými hodnosťarmi.

Viedeňský mešťanosta. V sobotu t. j. 18-ho bola vo Viedni voľba mešťanostu. Zvoleny bol 96 hlasmi proti 42 dr. Lueger, známy vodca antisemitov. Lueger bol už raz v októbri minulého roku zvolený za mešťanostu, vtedy ho ale Jeho Veličenstvo v hodnosti tejto nepotvrdil, načo bola mestská rada rozpustená a nové voľby prevedené. Pri voľbách dostali zas antisemiti väčšinu a zvolili si poznovu Luegera za mešťanostu. Viedeňské kruhy sú veľmi zvedavé, či kráľ teraz potvrdí Luegera.

Bulharské knieža Ferdinand v Rusku. Knieža Ferdinand skoro po desaťročnom panovaní v Bulharsku bol iba teraz uznaný od europejských panovníkov za zákonné knieža Bulharska. Ferdinand toto uznanie má čo ďakovať tureckému sultánovi a ruskému cárovi. Aby svoju vďačnosť preukázal naproti týmto dvom panovníkom, začiatkom mesiaca cestoval na poklonu najprv k tureckému sultánovi a odtiaľ k ruskému cárovi do Petrohradu.

Knieža Ferdinand bol na oboch miestach veľmi srdečne vítaný a preukazované mu byly všetky tie úcty, ktoré zvykli byť dávané panovníkom.

Nemecký cisár vo Viedni. Nemecký cisár Vilhelm bavil sa tri dni vo Viedni. K jeho počte bola usporiadaná na šmelcovských poliach aj veľkolepá vojanská paráda, na ktorej sám kráľ viedol vyrukované trupy vojska. — Takejto počty nebol účastným od r. 1873-ho žiaden europejský panovník.

Nemecký cisár prijal na osobitnom výsluchu aj nášho ministerského predsedu a viackrát vyznačil ho svojou vysokou priazňou.

KRAJINSKÝ SNEM.

Radostnú novinu môžeme zvestovať ct. čitateľom, tú totižto, že ablegáti rozpočet po viac než polročnom pojednávaní konečne v pondelok prijali. — Pojednávanie rozpočtu ministerstva financií netrvalo pomerne dlho, tak sa zdá že už aj sami opposiční vyslanci ustali v držaní siahodlhých prážnych reči.

Pekná vec je, keď snem pojednáva rozpočet základne, keď ablegáti upozornia vládu pri tejto príležitosti na všetky nedostatky krajiny; toto všetko sa ale môže previesť behom pár týždňov, není k tomu potrebné 6 mesiacov. Pojednávanie rozpočtu preto preťahovali opposiční vyslanci, aby hatili činnosť snemu, a tým nesnádze zapríčinili vláde. Za 6 mesiacov jak mnoho užitočných zákonov mohol snem vyniesť!

15-ho apríla, dnes začala snemovňa pojednávať rozpočet finančného ministerstva.

Dneskajší rečníci bez výminky prizvukovali potrebu, aby dane naše byly reformované. Hlavne žiadali zníženie pozemkovej dane, taktiež aj no to upozornili ministra, že árendátoria potravných daní veľmi sekirujú oboecenstvo.

16-ho apríla. Na dneskajšom zasadnutí Ján Kullmann hovoril, že daň od piva je u nás tak vysoká, jako

v žiadnom inom štáte. Žiada zníženie tejže. Ostatní rečníci zaoberali sa s vyrovnáním. Minister Lukács odpovedal dosavadným rečníkom. — Ohľadom dane od piva prisľúbil, že sa postaral, aby táže bola znížená! Podotknul, že vláda mieni daň tých grófov a barónov, ktorí majú v Uhorsku veľké majetky, ktorí ale celý svoj život v cudzozemsku trávia a tam trovia veľké svoje dôchodky, zvýšiť.

O reforme daní nechce sa teraz do podrobna vyslovovať, aby tým neoplýval na poradu, ktorú zvolal v tejto záležitosti.

17-ho apríla, boly zväčša opakované tie námietky, ktoré už raz boly pretiasané. Čo nová pridružila sa k nim námietka, že v daň vyvrhujúcich kommissiach su aj úradníci. Minister hovoril, že sa toto neprotiví zákonu, vzdor tomu ale bude na tom nástožiť, aby úradníci neboli členami daň vyvrhujúcich kommissií.

18-ho apríla, opätovne bola prízvukovaná potreba zníženia pozemkovej dane. Minister uznáva, že je pozemková daň vysoká, ani v Európe ale není nižšia.

Papp vystúpil proti doháňovému monopolu.

20-ho apríla, dnes bolo pojednávanie rozpočtu dokončené. Finančný minister nemôže zotrieť doháňový monopol, lebo z toho má štát 53 milliony zlatých dôchodku. Ohľadom malej lutrie hovoril, že táže môže byť iba vtedy zotrená, keď sa to stane aj v Rakúsku, lebo ináčej by uhorskí obyvatelia hrali na rakúskej lutrie.

21-ho apríla, dnes vydržovala snemovňa slavnostné zasadnutie. Pojednávaný bol návrh o vnesení do zákona tisícročnej pätiatky založenia vlasti. Návrh tento bol oduševnene a jednohlasne prijatý.

DOPISY.

Žilina, dňa 16. apríla

Veľactený pán Redaktor!

Prvé a druhé číslo Vášho časopisu sme s radosťou čítali, lebo hlas, aký užívate, nielen že nikoho neuráža, ale aj toho, ktorý bol podnes surovým, na cestu slušnosti obracia.

Tentoraz v krátkosti chcem osvietiť základnosť a pravdomluvnosť «Krešťana».

Časopis tento, ako predtým, tak i v 15. čísle inšie nevie, len špintat a svojich čitateľov na grobianstvo učiť, lebo každé druhé a tretie slovo je krivonos, ancikrist, satan atď. jedným slovom je to kopa grobianstva. — A k tomu pridružuje sa ešte rozširovanie falošných chýrov. Aby ale nemohol «Krešťan» na oči vyhodiť, že ja len do sveta hovorím, nuž mu tu podotknem pády, ktoré sa skutočne aj udaly.

V článku pod titulom «Smutné millennium» medzi iným aj to píše, že jeden úbohý chudák vo Frivalde bol pokutovaný na 10 zl., lebo že so svojou manželkou nevinnu pieseň spieval. Toto sa ale veru nestalo tak jako je to udané. Pravda je, že toho istého pokutovali, ale nie pre nevinnú pieseň, lež preto, že v noci veľmi oslopaný, keď druhí obyvatelia už spali, po dedine kričiac a hrešiac, nočný pokoj búril. Patričný tajil všetko, lebo sa bál trestu — dozaista bol tak vyučený, alebo smelosť potratil, lebo nebol pálenkou posilnený — lenže svedkovia inak svedčili. Pripomeniem, že ten pokutovaný není ženatý, a že v tú noc so svojimi kamarátmi búril celú dedinu.

Tento priestupok není prvý, ktorého sa ten istý

chudák dopustil — chudákom ho menuje «Krešťan» — lež aj viac žalôb je proti nemu zadaných. Ja myslím, že ani jeden z našich et čitateľov nebol by ináč súdil.

To je tiež falošný chýr, žeby pokutovaný nebol dostal výrok na pisme, lebo taký každá jedna stránka dostane, keď si to žiada. Pravda je, že cudzí človek — lebo tak hovorí zákon — tenže nedostane. Ja myslím, že je to aj v poriadku.

Známa vec je, že papier je veľmi trpezlivý, preto aj «Krešťan» grobiani, nadáva, na miesto toho, aby svojich čitateľov k svornosti a láske naproti svojim spolubratom napomínal.

Veľmi mi je ľúto, že jeden duchovný pastier — česť výnimkám — takú nepravdu píše, len preto, aby ešte dosiaľ pokojných ľudí búril. Vieme dobre, ktorý je to ten vlk v baranej koži!

Mnoho by som mohol o tomto písať, ale sa bojím, že trpezlivosť et. p. čitateľov nadožijem, na budúce si tiež nechám volať.

Nech nás Pán Boh chráni od všetkého zlého.

Žilinský katolík.

Povážska Bystrica, 20. apríla.

Vysokoctený Pán Redaktor!

Buďte tak dobrý a uverejnite toto moje osvedčenie v «Opravdovom Krešťanovi».

«Od Povážskej Bystrice som čítal jeden dopis s podpisom «Strelec» v Krešťanovi, ktorý mňa napadol preto, že som v našom Opravdovom Krešťanovi oproti pánu farárovi a jeho pánu kaplánovi písal a ich napadol. Keď sa prítomne osvedčujem, že som proti pánu farárovi a jeho p. kaplánovi bystrickému do žiadnych novín nikdy nič nepísal, upozorňujem oného «Streleca», ktorý proti mne bez príčiny už dávno striela, aby tých pánov a zvlášte pána farára šetril a v političnom boji ich za štít neupotrebil, lebo veru tým zvlášte pánu farárovi dobrú službu neurobí. Ja proti pánu farárovi nemám žiadnu osobnú námietku, ale sviatočne sa vyslovujem, že dalo by sa písať všeličo proti nemu, ale nie daromnice, lež veci také, ktoré by osobu pána farára nepovyšovali.

Nateraz len o to prosím bystrických p. duchovných, aby v kostole politiku neprednášali, lebo tým znižujú našu svätú vieru a profanisujú chrám Boží; ba obrážajú aj mešťanstvo, bo ho s nevzdelaným ľudom porovnávajú. Jedno mi je ľúto, že mi na oči vyhadzujú víno, ktoré som veru len homeopatične vypil u pána farára.

Konečne vyslovujem sa, že len tým Rebekám ruky bozkávam, ktorým som videl pána farára ruky bozkávať.»

Služný.

Pruské, 21. apríla.

Vysokoctený Pán Redaktor!

Čítajúc «Krešťana», ktorý ľudová strana vydáva, koľko ráz sme boli rozhorčení nad tým, že jednotlivé osoby ako besny pes napáda. Zvlášte mal v tom záľubu, že na nášho krajinského vyslanca, Juraja Kubínyiho ustavične špintal. My sme vedeli, že čo máme na to povedať, ale aby inde ozaj nemysleli že Krešťan pravdu hlása, prosím Vás o uverejnenie mojich pár riadkov.

Náš vyslanec, pán Juraj Kubínyi, je u nášho ľudu veľmi obľúbený, preto, lebo sa za ľud zaujíma. Každý ho môže úprimne požiadať, a on si dá unúvanie, čo len v stave je, to vykoná. A veru my takéhto vyslanca potrebujeme, s ktorými sa môžeme o záležitostiach dôverne porozprávať, a ktorí majú vplyv nám volačo vy-

konaf. Tu boly už všeliaké pletky rozchýrené, že pán Kubínyi bude mať pri budúcej voľbe čo zápasif. Že vraj ktorýsi kaplán má byť jeho sokom. Jak je to žart, nuž sa mu zasmejeme, jak ale to má skutočnosť byť, nuž ľutujeme toho kaplána, ktorý svoju politickú činnosť začne tým, že pri voľbe prepadne. Lebo my si ani myslieť nemôžeme, žeby proti nášmu terajšiemu vyslancovi volakto vystúpif mohol.

Prostredkovaním pána Kubínyiho bol asi pred rokom uvedený v Zubáku, susednej to našej dedinke, domáci priemysel papučiarcky. U nás teraz tie isté papuče dorábajú, čo v susednej Morave. A naše papuče sú o mnoho lepšie. Zubáčania sú za to vláde veľmi vďační, lebo im poskytla prostriedok k novému zárobku. Tak sa treba o ľud starať.

Keď civilné manželstvo bolo zavedené, v niektorých dedinách našli sa ľudia, ktorí sa dali nahuckať a oznamujúce tabule blatom obhádzali, najmä v Červenom Kameni si robili tento sprostý žart. Teraz sa ľud uspokojil, lebo vidí, že ten strašiak, ktorého mu ľudová strana pred oči postavila je sečkou vypchaný. A odtedy dajú aj tabulám pokoj a všetko ide v poriadku. Môžu tie ľudové noviny trúbiť čo chcú, náš ľud si rozmyslí čo má robiť, čo mu na prospech pôjde. Dost, že nás do tohoto času za nos vodili.

Preto sme výtali Vaše novinky, a prajeme aby čím viac našich rodákov tieže čítali. S úctivým pozdravením.

Podhradan.

Lieskovec, dňa 16. apríla.

Uctive prosím o uverejnenie nasledujúcich pár riadkov:

Osvedenie.

V mesiaci marci t. roku v „Kresťanovi“, spásu ľudí vždy hlásajúcom, medzi inými neomylnými chýrami o voľbách kysucko-novomestského okresu roztriasané bolo aj to, že obyvatelia obce Lieskovec (trenčianska stolica) im so stránky slávnej stoličnej vrchnosti na bate ponúkané a ustálené peniaze, vo výške 780 zl., ačkoľvek od postavenia spomenutých hatí ďalšia existencia obce závisí, predsa horeďudatú summu radšej odmrstili, než by svoju vieru zapredať mali.

Z tej príčiny obecnosť obce Lieskovec slávnostne sa osvedňuje, že si my našu sv. vieru ctíme, ale s ňou nekupíme, že si zladen z nás ani len v úmysle nemal niečo takého vypovedať, čo záujmom našej obce škodif môže, a takých, ktorí také podlé veci cestou novín bez nášho oprávnenia roztrusovať sa opovážia (ktorých my už dobre známe) a robia to tým úmyslom, aby nás nielen mravne, ale ešte na pridavok aj hmotne do úpadku priviedli: za sobeckých, zlomyselných ľhárov vyhlasujeme! Povazujeme si za povinnosť do bludu už uvedené, krátkozraké obecnosť slovenské upozorniť, aby s takýmito vtákmi ďalšie styky pretrhlo, a z ich sladkých farizejských pretváraní už raz lárvu strhlo a hneď sa presvedčia, že nie s priateľmi, ale s tými najväčšími nepriateľmi majú do roboty.

V mene obecnosť *Tomáš Rajtek*, rychtár.

Zvolenská Brezová, 16. apríla.

Olený p. Redaktor!

Jeho Osvietenosť baňsko-bystrický p. biskup ešte minulého roku, keď v Hronci sviatosť birmovania udeľoval, mal príležitosť presvedčiť sa, že je o dobrobyt obyvateľov Hronca a Zvolenskej Brezovej, ktorí sú zväčša katolíci, jak čo sa týče viery, obnovením hrončianskeho a vystavenia brezovského kostola, tak aj

z ohľadu vyučovania a osvety: vystavením škôl a opatrovní pre maličkých, v úplnej miere postarané. Tieto ústavy všetky patronát — štátny erár — vystavil a zriadil. Podobne postarané je aj o telesný blahobyť a výživu obyvateľstva dostatočnými zárobkami a konzummom. — A ináčej obyvatelia spomenutých obcí boli by aj v úplnej spokojnosti a svornosti neboli mámil a s pravej cesty nebol chcel odvrátiť. takže medzi tunajším obyvateľstvom nesvornosť, nedôvera a nenávisť sa rozširovať začala. Následkom tohoto Osvietený pán biskup, o veciach týchto sa dozvediac, za dobré uznal spomenutého kaplána z Hronca na druhú faru preložiť, ktorý po tieto dni aj ta odcestoval. — Nech Pán Boh živý Jeho Osvietenosť za tento múdry a pokojamilovný skutok!

Brezovan.

Stankovany, 13-ho apríla 1896.

Vel'actený Redakcia!

My sme síce uhovorení, kto a kedy dopisovať bude do nášho milého „Opravdového Kresťana“ ale ja z mojej slabej stránky Vám vyslovif musím, že pri našej tichej náture skoro by nebolo ani čo písaf do novín, keby na to príčinu nezavdali tí páni ľudári.

Nuž počujete tedy odo mňa, čo a ako sa u nás deje, len ale všetko po tichu. Pán farár náš Pazurik, ktorého veľmi mám začo pochváliť, že ľud náš od pálenky sdržuje — je ale aj veľký špekulant pre svoje vrecko.

On sa pribral faru reparovať ešte pred troma rokami a vysoké panstvo dalo jemu túto reparatúru bez verejnej alebo na verejnej licitácii. On ale, udajne, pri tejto robote utratil.

To jest neutratil, lebo si dal utratenú summu skrze obec, už neviem pod akým titulom, v obnose 60 zl. r. č. vyplatif; a ponevác mu to obecní pokladník Ján Janiga odopieral, začal ho prenasledovať a svojimi nastrojenými úkladami natoľko to doniesol, že rečného pokladníka čili vicerychtára, keď už aj peniaze pánu farárovi následkom doliehania iných náhončích farárových vyplatil, predať z jeho úradu celkom vyzdvihli, ačprave pri revidovaní jeho účtov skrze vyslanú kommissiu stoličnú ešte i pochvalu získal pre jeho statočnú manipuláciu. Tento stankovský pán farár má povedľa iných pokleskov a ľudských slabostí — lebo za jeho dobrô účinkovania som ho už pochváliť — má aj tú, že vie všetko veľmi dobre ku svojmu prospechu vykoristif.

On založil v Stankovanech potravný spolok, — to je dobré, — ale komu? Sebe a učiteľovi, lebo títo sa manipulanti, ostatný svet je len figura.

Prečo toto tak smelo píšem, povie dakto.

Udám sucho, čo som zkusil.

Pán farár kúpil ovos po 1 zl. 80 kr. starú mieru v Orave v ten istý deň, keď iný kúpil po 1 zl. 40 — 1 zl. 45 kr., a on ho dá v konsume predávať po 2 zl. 10 kr. Na takýto spôsob je ľahko ukázať obyvateľom našim zvyšok, keď si oni sami otázne potravné články zakúpia — zaplatia, sami dovezú a sami drahšie medzi sebou rozpredajú — t. j. drahšie zaplatia.

Tento pán farár vie veľmi dobre podľa svojho spôsobu ľudom vysvetľovať lásku k blížnému, o čom ale budúce.

Stankovec.

Stará Bystrica 15. apríla 1896.

Vel'actená Redakcia!

V 14-tom čísle „Kresťana“ som čítal jedon dopis, v ktorom je náš pán rychtár, Heinrich Kohn židák,

opísaný, čo taký, ktorý neohrozene na liberálnu stranu kortešoval. A tu pán „Pravda“ pravdu písal! No ale i ja chcem inšiu pravdu čitateľom Opravdivého Kresťana predniesť asice:

1. Že sa Heinrich Kohn stal u nás rychtárom, k tomu mu najviac náš pán dekan Kapattay a pán kaplán Szvitek dopomohli, prečo? To tí páni najlepšie musia vedieť. To je ale čistá pravda, že náš pán dekan s pánom rychtárom až do nedávna sa dobre znášali — a zas o nedlho dobre sa znášať budú. — To je jejich tajnosť: bárs priateľstva tohoto smutnými svedkami sú tie šacovania za škody po rolách p. dekana, ktoré i dnes o pomstvu do neba volajú!

2. Že náš rychtár má dovolenie nápoje predávať, k tomu mu tiež len náš pán dekan dopomohol, veď sám písal odporúčajúci list do Trenčína k direkcii. — A to prečo? — to zas len oni dvaja vedia. A jak je to dnes nášmu pánu dekanovi nie po vóli: jak vidí, že sú to zlé poriadky, nech to nemá za zlé: veď on ich uviedol — na zkažu mnohých ľudí.

A či toto neni pravda pane „Pravda“?

3. A o čom nás poučila poslednia volba čačanská? Či nemal náš pán dekan za dva dni zástavu grófa Zichyho vystrčenú na fare a potom ju schoval a dal vystrčiť zástavu Lánczyho? Či sa nezabával tri noci so židmi v Čaci, v lone Abrahamovom? A kedy stála ľudová strana silnejšie? Či nie vtedy? Kto zapredal vtedy ľud? Či nie traja kňazia? . . . za tridsat strieborných, jako Judáš? Či vtedy nebol predsedom volby náš pán dekan? Ľud chce mať Zichyho a páni dekani Lánczyho! Ľud ten oklamáný nedá sa viac od takéhto kňazov vodiť.

A kto je o tom ujistený. či sa zas tak nestane? A preto lepšie bude sa liberálnej strany hneď pridržať. Však nám ju vtedy chválili. A bolo by ticho u nás, keď by sa knazi do politiky nemiešali. Lepšie by robil aj náš pán kaplán, keď by svedomitejšie školu opatruval; lebo tejto zimy veru málo chodil do nej; a 200 zl. si vezme. Ale na čo? Či za to, že chodí po dedine búriť svet proti židom, že vieru odobierajú. U nás sa židia do viery nestarajú. A keď kričí, že je ľud biedny, nech daruje katolickej obci tých 200 zl. veď ich nezaslúžil za učenie, ale skôr za kortešovanie.

4. Naši kňazia vykrikujú na židov, že ľud zdieľajú! A či sa oni pýtajú svojho fárnika, keď má za volačo platíť, či je chudobný? Kde vezmeš, tam vezmeš — len hneď zaplať! Vtedy sú dobré aj od žida požíčané peniaze! Dobré hovoria u nás, že včel je už strach aj umreť, aj sa sobášiť! Dobrý pán nebohý biskup Roskoványi vymenil stólu, aby chudobným ľudom polachčil! A u nás chudobného gazdika pohrab, dosť chatrný, koštuje: pánu dekanovi 10—12 zl., organistovi 4 zl., teraz truhla 2 zl., hrobár 1 zl. 20, zvonár 40 kr. teda skoro 20 zlatých, čo potom koštuje majetnejšieho? Či toto neni zderstvo. Tuto nech naši kňazi ukážu kresťanskú lásku! Sobáš kedysi koštuval 1 zl. 20 kr., dnes už 3 zl. 40 kr. Či je toto svedomie, veď od sobáša sa nič nemá brať, nebohý pán Roskoványi to vymenil a dosť slušne s 206 zlatými ročíte! Či toto neni pravda? pane „Pravda“! . . . Hľa toto sú tí naši vodcovia! a keď slovo sa opovážiš povedať, už si von dvermi! A preto ja len toľko poviem, že liberálna strana sa o nás lepšie postará, jako kňazi naši.

Ale už dosť na teraz, zas druhý raz — lebo mám ešte dosť o čom písať, čo sa tu u nás robí. S Bohom do videnia!

Staro-Bystričan.

Čo sa robí v prospech Horniakov?

Jako ct. čitatelia vedia, panuje v horňouhorských stoliciach už dávnejšie chytľavá pľúcna nemoc, taktiež aj paprčková a pysková nemoc. Nemocce tieto zapríčinily horňovídieckym obyvateľom nesmierne škody. V ktorej stolici sa nemocce tieto zjavily, tá bola pod zátvor daná, takže sa z nej nemohol statok vyvážať, ani na jarmoky viesť.

Ačkoľvek choroby tieto už značne upustily, predsa sú ešte mnohé stolice pod zátvorom.

Hornovídiecki liberálni vyslanci všetko možné podujali pri vláde, prosiac ju, aby uľavila týmto tak ťažko navštvíveným obciam. Jako sa dozvedáme, ministerský predseda, vlastne minister orby vymohli pre tie stolice, v ktorých udané choroby panujú, zvláštne pohľadenia, ktoré budú vzaté aj do colnej smluvy, straniva ktorej teraz dve vlády, t. j. rakúska a naša vyjednávajú. — Čo predbežný výsledok tejto prímluvy liberálnych vyslancov môžeme sdeliť, že najbližšie bude trenčianska stolica zpod zátvoru oslobodená.

Ďalej s radosťou môžeme sdeliť, že pre stolice: zvolenskú, liptovskú, trenčiansku, oravskú a turčiansku bude so sídlom pravdepodobne v Turč. Sv. Martine, zariadené osobytne kultúrne inžinierstvo.

Pri pojednávaní rozpočtu ministerstva obchodu a ministerstva orby, hornovídiecki liberálni vyslanci statne zastali sa záujmov hornovídieckych stolic. Poukázali na potreby malého priemyslu, žiadajúc, aby sa na napomozenie tohoto vzalo do rozpočtu ročite aspoň 1 million zlatých.

Pri pojednávaní rozpočtu ministerstva orby hornovídiecki liberálni vyslanci žiadali regulovanie hornovídieckych vód, ktoré často veľké škody natropia. Upozornili ministra na ťažkosti, s ktorým je spojené dochovávanie statku, preto žiadali, aby sa vláda postarala o maštale na holiach.

Pri pojednávaní rozpočtu finančného ministerstva, veľmi mnohí vyslanci súbili reformu nášho daňového systému, zvláštne poukázali na to, jak vysoká je u nás pozemková daň. Žiadali ďalej zníženie dane od piva, taktiež aj o to prosili ministra, aby napomohol hospodárske pálenice. Do reči bola donesená aj otázka soli, tu bolo žiadané, aby chudobní dostávali soľ za pol ceny.

O všetko toto prosili hornovídiecki vyslanci vládu v stručných rečiach, v ktorých dôrazne poukázali na potreby horného vídieku.

Za všetko ďakujeme našim pánom vyslancom a prosíme ich, aby aj naďalej tak verne tlumočili potreby naše pred vysokou vládou, a môžu byť ubezpečení, že ich dôverou svojou aj na budúce počtíme.

Patriční ministri poďakovali sa vyslancom, že ich aj pri tejto príležitosti upozornili na potreby Hornouhorska a slúbili dľa možnosti odpomáhať.

Stav poľného hospodárstva

dľa zpráv, došlých do ministerstva orby, bol prostriedkom apríla nasledujúci: Následkom studeného a dáždivého počasia nielen že siatiny nepodriastly, ale aj hospodári zaostali v práci na poli. Viacerí gazdovia ešte sú nie hotoví s jarným siatim, podobne zaostalo siatie kukurice a sadenie zemiakov. Semená pre krmu zväčša už posiali, ale pre studené počasia pomaly klíči. Vôbec minulého týždňa rastlinstvo sa nevyvíňovalo tak rýchlo, jako behom predposledných dvoch týždňov. Jasenné siatiny vo veľkej čiastke krajiny sa pekne vyvíňujú, ale studené počasia obzvláštne pšenici poškodilo. Raž tie: sa nevyvíňovala skoro o nič viac, než stála pred dvoma

týždňami, a preto berúc do ohľadu všetky ražové siatiny, tieto stoja horšie ako pšenica; obzvlášte na ľavej strane Dunaja a na pravej strane Tisy. Repica tiež mnoho utrpela následkom chladného počasia, ale na mnohých miestach sľubuje peknú úrodu. Včasný jačmeň a ovos zväčša už tiež vyklíčili, ale zimné počasia bolo im na škodu. Vo východných stolicach Horného Uhorska pre chladné počasia sotva ktoré jarné siatiny vyklíčili. Siatie konopí, ľanu, kukurice a zahraničných plodín veľmi pomaly napreduje. Na vinice a ovocné stromy pôsobily škodlivo studené a mrazivé noci, obzvlášte včasné ovocie utrpelo najviac nepriajným počasím. Vývin krmných rastlín bol tiež slabý, a práve na najviac miestach sú lúky a pasienky pekné.

CHÝRNÍK.

Prihlas ku ct. pánom predplatiteľom a priateľom našim. Naši ct. priatelia a predplatelia z dosavád vydaných čísiel «Opravdového Kresťana» mali príležitosť presvedčiť sa, že nášmu programu, ktorého heslom je: láska, svornosť a pokoj medzi obyvateľmi Uhorska, snažili sme sa v každom ohľade zodpovedať a sľubujeme, že v započatej práci vytrváme a nedáme sa odstrašiť žiadnymi ťažkosťami. Zároveň ale prosíme našich ct. priateľov, čitateľov a dopisovateľov, aby časopis náš rozširovali, a jako mravne, tak aj duševne ho podporovali, lebo časopis stáva sa zaujímavým, keď z rozličných vidiekov sústreďujú sa v ňom zprávy o politickom živote a potrebách nášho ľudu.

Franc Berlicza, biskupský námestník v Baňkej Bystrici, titulárny biskup, veľprépoš a kanonik zomrel 13. apríla v 80. roku svojho veku. Nebohého, ktorý bol veľkým podporovateľom mládeže, pochovali do krypty, ktorú bol dal postaviť pre seba za svojho života.

Pod'akoval sa za podpredsedníctvo pri ľudovej strane. Viktor Tuboly, podpredseda ľudovej strany vo Veľkej Kaniži poďakoval sa za svoju hodnosť, lebo ľudová strana zásady neodvislosti úplne zapomína a vo vlastnom kruhu tieto ani rozhlasovať nedovoľuje.

Lepsényiho masný hrniec. Trafili sme na živé, keď sme v 2. čísle tú samú zbraň použili proti p. Lepsényimu, ktorou on bojuje proti každému statočnému človekovi, ktorý si čestnou, poctivou prácou zarába chlieb a prípadne nejaký majetok nashromaždí, zvlášte ak je patričný vyslancom.

My sa tešíme, že p. Lepsényi bohatne, «komu sa nelení, tomu sa zelení», p. Lepsényi pracuje, tedy právom môže očakávať aj odplatu za robotu svoju. «Darmo ani Pánu Bohu neslúžime», to vedia aj p. kňazi veľmi dobre a teda prečo p. Lepsényi žiada, aby nekňazi pracovali darmo, prečo mu je hneď «masným hrncem» keď jeden-druhý vyslanec popri vyslanectve zaoberá sa aj inou prácou, aby si skromný vyslanec plat rozmnožil. Farári a kanonici, ktorí sú vyslancami, tí majú právo podržať aj dôchodky kanonie a fary, tým je to nie masným hrncem, nekňaz ale, ktorý musí často veľkú rodinu vychovávať, ten nesmie nič prijať okrem vyslanectva. «Čo sa tebe nelúbi, aby ti druhí činili, nečini ani ty im», toto nech má na mysli p. Lepsényi vždy, keď sa mu zachce písať o masných hrncoch.

Ohavný skutok v Solnoku. Ohavný, spustlý a náboženský ct. hlbokourážajúci skutok udal sa dňa 12. apríla v Solnoku. Toho dňa predpoludním uberal sa

rímsko-katolícky farár Alojs Karkec s kostolníkom na faru a práve keď boli pred veľkým kostolom plebanie, v ktorom bola birmovka, štyria mladí študenti vybehli z kostola rozpustilým smiechom a hahotáním. Farár sa zastavil a napomenul holomkov k poriadnosti, aby pred chrámom nerobili nezdobu. Pokým ich rozhorčený kňaz káral, jeden z darebákov vyplul pred farárom a kňaz s ustrnutím spozoroval, že ten spustlý papľuch vyplul z úst velebnú sviatosť oltáru (hostiu). Kňaz naskutku poslal kostolníka do chrámu pre korpolaru, aby zhanobenú sviatosť oltáru mohol so zeme sobrať a na jej náležiacie miesto uložiť a potom sa pýtal zkazených šuhajov jako sa zovú. Sú to všetci gymnasiálni študenti. Ten, ktorý vyplul a znesvätil sviatosť oltáru menuje sa Ernest Szekér a chodí do šiestej gymnasiálnej triedy; jeho kamaráti boli: Árpád Kiss, Alexander Scheidl a Desider Nagy šestoklasníci, Stefan Doba sedmo- a Stefan Zsiros štvrtoklasník. Hneď, jako sa o spustlom skutku nezralých a bezbožných papľuchov dozvedel direktor gymnasia, naskutku zaviedol vyšetrovanie, takže keď na ohavný skutok pozdejšie uviedomený minister výučby Wlassics zaslal telegramm, aby zaviedli professori vyšetrovanie, toto bolo už v plnom prúde a listiny potahujúce sa na spáchanie ohavného skutku už zaslali ministrom. Otec Ernesta Szekéra naskutku odcestoval do Solnoku a svojho nezdarného syna, ktorý bol ináč dost pilným žiakom, prv než by bol dočkal výrok trestu, odviezol domov. — Čím najdôraznejšie žiadame najprísnejší trest pre spustlých a bezbožných mladíkov dľa toho, jako ktorý sa prehrešil a jakú účasť mal na spáchaní ohavného skutku. Žiadame prísny trest, aby mohol slúžiť za odstrašujúci príklad pre tých nezralých papľuchov.

KU OBRÁZKU.

Na urlaube.

Dievčence v Orešovciach majú o čom hovoriť. Janko Pohošníkovie a Ďurko Hruškovie prišli domov na urlaub ako hodní husári v peknej uniforme a to ich srdiečka pobúrilo. Kolko plaču to bolo, keď odchádzali na »vojnu« a hľa jaká radosť teraz nad príchodom strojných šuhajov dediny. A nie sú ani pyšní ako to ten Ďuro Salašovie. z ktorého sa ani po vojenčení nič nestalo. Naši husári, obzvlášte však Janko, už i teraz veselým rozhovorom baví Aničku, peknú dcéru rychtárova, aby keď sa raz navráti z »vojny«, tým otvorenejšie mohol jej pošepnúť tajnosti svojho srdca. Sused Horák v pozadí sa usmieva a prichodia mu na um myšlienky o Talianskej, kde on bojoval dlhé roky.

ODKAZY REDAKCIE.

Ctenej redakcii «KREŠTANA». Posledne dostali sme s viac strán upovedomenia, že jednotlivci poslali predplatok na «Opravdového Kresťana», a že k jejich veľkému začudovaniu dostali na miesto predplateného časopisu «Kresťana». Zrejme je, že pošta chybné doručila predplatky, práve preto prosíme redakciu «Kresťana», aby nám tieto jej chybné doručené predplatky odovzdala ráčila. Tieto predplatky sú dosiaľ nasledujúce: Ludvik Jelenovič z Radvane, Jakub Martinko zo Štiavnika, dr. Ludvik Holczmann z Veľkej Bytče, Stefan Zboran z Vrútok a Ján Csajda a Jakob Neubauer z Kollárovic.

Presvedčení sme, že redakcia «Kresťana» peniaze tieto len omylom prijala.

Viac dopisov pre úzkosť priestoru muselo z tohoto čísla vystať. Prosíme za prepáčenie. Jasná bude možné, dopisy tieto uverejníme, nie súc k času viazané, môžu byť aj pozdejšie uverejnené.